MUHASEBEDE GÜNCEL GELİŞMELER VE AKADEMİK YAKLAŞIMLAR

Editör

Prof. Dr. Hakan YAZARKAN

Vizetek
Yayıncılık

MUHASEBEDE GÜNCEL GELİŞMELER VE AKADEMİK YAKLAŞIMLAR

Editör
Prof. Dr. Hakan YAZARKAN

Yazarlar
Abdullah YILDIZ - Ayşe KAYA - Çağrı KÖYLÜ - Duygu ŞENGÜL ÇELİKAY
Elçin DALKILIÇ - Enes KARA - Erdinç ALP - Funda KARAASLANOĞLU
Hakan YAZARKAN - Hasan ÖZYAPICI - İrem ÖZCAN - Kemal NALÇIN
Mehmet UTKU - Mert ÖNCEL - Merve AKSAY - Mustafa TERZİOĞLU
Mustafa ZEYTİN - Oğuzhan ÇARIKÇI - Sinem BALLI - Şule YILDIRIM
Züleyha YILMAZ SOĞUKSU

ISBN: 978-625-382-532-4
E-ISBN: 978-625-382-534-8
DOI: 10.54637/vizetek.9786253825348

Copyright © Vizetek
Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.
Bu kitap, elektronik (e-kitap) formatlarında yayımlanmaktadır.
Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Ferit RESULOĞULLARI
Kapak Tasarımı ve Mizanpaj: Ahmet TUNÇDEMİR
Baskı: Ankara | Ekim, 2026

Materyal Türü: Elektronik Kitap (Çevrim içi / Web tabanlı)
Elektronik Yayın Formatı: PDF
Elektronik Yayın Tipi: Adobe Ebook Reader

Vizetek
Yayıncılık

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA
Tel.: (0312) 482 00 11
Web: www.vizetek.com.tr
E-mail: vizetekyayincilik@gmail.com
Yayıncı Sertifika No: 41575

ÖN SÖZ

Muhasebe, işletmelerin finansal durumunu ve faaliyet sonuçlarını belgelendiren geleneksel bir kayıt tutma fonksiyonunun ötesine geçerek; günümüzde dijital dönüşüm, yapay zekâ entegrasyonu, uluslararası raporlama standartları, vergi mevzuatındaki dinamik değişimler ve sürdürülebilirlik gereksinimleri ile yeniden şekillenen stratejik bir disiplin haline gelmiştir. İş dünyasının karmaşıklaşan yapısı ve paydaşların şeffaf, güvenilir bilgiye olan ihtiyacı; finansal raporlamadan denetim kalitesine, maliyet yönetiminden muhasebe eğitimine kadar geniş bir yelpazede yeni akademik yaklaşımları zorunlu kılmaktadır.

Muhasebede Güncel Gelişmeler ve Akademik Yaklaşımlar başlıklı bu eser, muhasebe biliminin teorik esaslarını, değişen mevzuat düzenlemelerini, dijital teknolojilerin sunduğu yenilikleri ve ampirik araştırma sonuçlarını bir araya getirmeyi amaçlamaktadır. Kitap kapsamında; sürdürülebilirlik muhasebesi ve Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlaması Standartları (TSRS), makine öğrenmesi ve yapay zekâ destekli finansal tahmin, denetim kanıtı ile iç kontrol sistemleri, TFRS, TMS ve KAGİ FRS taslakları çerçevesindeki standart uygulamaları, vergi planlaması, vergi hukuku reformları ve bütçe analizi, yalın üretim ve maliyet sistemleri, bağımsız denetim kalitesi ve muhasebe eğitimi gibi son derece kritik konular derinlemesine ele alınmaktadır.

Eserde yer alan çalışmalar, hem kavramsal değerlendirmeler hem de ampirik ve sektörel analizler aracılığıyla finansal bilginin niteliğini ve denetim süreçlerinin etkinliğini incelemekte; akademik literatüre ve uygulayıcılara yol gösterecek özgün katkılar sunmaktadır. Bu yönüyle kitap, muhasebe ve finans alanının dönüşen dinamiklerini bütüncül bir perspektifle ortaya koymaktadır.

Bu kıymetli eserin akademisyenler, araştırmacılar, lisansüstü öğrenciler, bağımsız denetçiler ve muhasebe profesyonelleri için güvenilir bir başvuru kaynağı olmasını temenni ediyorum. Değerli araştırmalarıyla kitabın oluşmasına katkı sağlayan tüm yazarlarımıza teşekkür eder, eserin bilimsel tartışmalara ve gelecekteki çalışmalara ışık tutmasını dilerim.

Prof. Dr. Hakan YAZARKAN
Editör

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlaması Standardı (TSRS)
Kapsamında Havacılık Sektöründe Sürdürülebilirlik Raporlaması:
BIST Sürdürülebilirlik Endeksinde Yer Alan Havayolu İşletmelerinin Analizi.....1

Funda KARAASLANOĞLU

2. BÖLÜM

Muhasebe Bilgi Sistemlerinden Aktif Kârlılık Tahminine:
Makine Öğrenmesi Tabanlı Firma Bazlı Modelleme 14

Mustafa TERZİOĞLU

Oğuzhan ÇARIKÇI

3. BÖLÜM

Ticari Borçlar Hesap Grubunun Finansal Raporlama Standartlarına
Uygun Hesap Planı (FRSHP) Çerçevesinde Değerlendirilmesi 40

Şule YILDIRIM

Hakan YAZARKAN

4. BÖLÜM

Denetim Dışı Hizmetler: Vergi Planlaması
Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme 56

Duygu ŞENGÜL ÇELİKAY

5. BÖLÜM

Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Analitik Bütçe Farklılıkları 82

Hasan ÖZYAPICI

6. BÖLÜM

TFRS Uygulama Bildirimi 1 Çerçevesinde
Yönetimin Açıklamaları: Kavramsal Bir İnceleme 88

Mehmet UTKU

7. BÖLÜM

Tms 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardının
Vergi Mevzuatına Göre İncelenmesi 113

Züleyha YILMAZ SOĞUKSU

Sinem BALLI

8. BÖLÜM

Yapay Zekâ Ve Sürdürülebilirlik Çağında
Muhasebe Eğitiminin Dönüşümü 137

Elçin DALKILIÇ

Çağrı KÖYLÜ

9. BÖLÜM

Kooperatiflerde Risturn İstisnası,
Muhasebeleştirilmesi ve Vergilendirilmesi 159

Erdinç ALP

10. BÖLÜM

Abonelik Gelirlerinin Ölçümünde MRR ve ARR ile
TFRS 15 Kapsamında Muhasebeleştirilen Hasılatın Karşılaştırılması 180

Kemal NALÇIN

11. BÖLÜM

Kagi FRS Taslağı Kapsamında Devlet Yardımlarının
Muhasebeleştirilmesi: Karşılaştırmalı Bir İnceleme 208

Mert ÖNCEL

12. BÖLÜM

Kagi FRS Taslağı Bölüm 17 – Çalışanlara Sağlanan Faydaların
Muhasebeleştirilmesi: Mevcut Uygulamalarla
Karşılaştırmalı Bir İnceleme 223

Mert ÖNCEL

13. BÖLÜM

Türkiye'de Vergi Hukukunda Güncel Gelişmeler:
2024–2026 Dönemindeki Yasal Düzenlemelerin Vergi
ve Muhasebe Uygulamaları Açısından Değerlendirilmesi 235

Merve AKSAY

14. BÖLÜM

Yapay Zekâ Destekli Denetimde Denetim Kanıtının Yeniden Değerlendirilmesi:
BDS 500 ve Proposed ISA 500 (Revised)
Çerçevesinde Karşılaştırmalı Bir İnceleme 261

Mustafa ZEYTİN

15. BÖLÜM

Yalın Üretim Felsefesinin Muhasebe Raporlaması
ve Maliyet Sistemleri İle Entegrasyonu 287

Abdullah YILDIZ

16. BÖLÜM

Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlaması Standardı (TSRS)
Kapsamında Havacılık Sektöründe Sürdürülebilirlik Raporlaması:

BIST Sürdürülebilirlik Endeksinde Yer Alan
Havayolu İşletmelerinin Analizi 302

Funda KARAASLANOĞLU

17. BÖLÜM

Bağımsız Denetçi Özellikleri ve Denetim Kalitesi:
Güncel Düzenlemeler ve Akademik Değerlendirmeler 316

Ayşe KAYA

18. BÖLÜM

Muhasebe Hata ve Hileleri Üzerine Bir Derleme 342

Enes KARA

19. BÖLÜM

Dijital Dönüşüm Sürecinde Yapay Zekâ Destekli İç Kontrol Sistemlerinin Finansal
Raporlamadaki Rolü: Kavramsal Bir Değerlendirme 359

İrem ÖZCAN